

ОБЩИ УСЛОВИЯ
НА БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА БАНКА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ТЕСТОВИ КОМПЛЕКТИ И МОСТРИ НА БАНКНОТИ И
РАЗМЕННИ МОНЕТИ И ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ТЕСТОВЕ НА МАШИНИ ЗА
СОРТИРАНЕ И МАШИНИ ЗА САМООБСЛУЖВАНЕ

Глава първа

ПРЕДМЕТ

Чл. 1. Настоящите Общи условия на Българската народна банка за предоставяне на тестови комплекти и мостри на банкноти и разменни монети и за провеждане на тестове на машини за сортиране и машини за самообслужване („Общи условия“) уреждат:

1. отношенията между Българската народна банка (БНБ) и банка/Сервизен оператор по повод предоставяне на мостри на нови емисии български банкноти/разменни монети, респ. на тестови комплекти с истински български банкноти или разменни монети за тестване и настройка на машини за сортиране и машини за самообслужване, както и

2. отношенията между БНБ и Сервизен оператор/Оператор на машини по повод провеждане на тестове на машини за сортиране и машини за самообслужване, в съответствие с разпоредбите на Наредба № 18 на БНБ за контрол върху качеството на банкнотите и монетите в наличнопаричното обращение (Наредба № 18).

Глава втора

ТЕСТОВИ КОМПЛЕКТИ ЗА ТЕСТВАНЕ
НА МАШИНИ ЗА СОРТИРАНЕ И МАШИНИ ЗА САМООБСЛУЖВАНЕ

Раздел I

ТЕСТОВИ КОМПЛЕКТИ С ИСТИНСКИ БАНКНОТИ/РАЗМЕННИ МОНЕТИ

Чл. 2. За провеждане на тестове на машини за сортиране и машини за самообслужване (по-долу наричани общо „машини“), по реда на настоящите Общи условия БНБ предоставя на Сервизни оператори комплекти с истински годни и негодни български банкноти и разменни монети („тестови комплект/и с истински банкноти/монети“).

Чл. 3. (1) Предоставяне на тестови комплекти с истински банкноти/монети се извършва след заплащане от Сервизния оператор на стойността на тестовите комплекти с истински банкноти/монети и такса в размер, съгласно Тарифата на Българската народна банка за предоставяне на тестови комплекти и мостри на нови емисии банкноти/разменни монети и за провеждане на тестове на машини за сортиране и машини за самообслужване („Тарифата“).

(2) БНБ обявява на интернет страницата си www.bnb.bg стойността на тестовите комплекти с истински банкноти/монети.

Чл. 4. БНБ предоставя тестови комплект с истински банкноти/монети въз основа на писмено заявление, подадено от Сервизен оператор до БНБ, по образец – Приложение № 1.

Чл. 5. (1) В срок от 10 работни дни от получаване на заявлението по чл. 4 БНБ извършва преглед и при констатирани нередовности в него писмено уведомява Сервизния оператор, като дава срок за тяхното отстраняване.

(2) При неотстраняване на нередовностите в дадения срок БНБ отказва предоставянето на тестови комплекти и писмено уведомява заявителя за отказа.

Чл. 6. Когато заявлението за предоставяне на тестови комплекти е надлежно попълнено, БНБ изпраща на заявителя писмено потвърждение за готовността да предостави заявените тестови комплекти.

Чл. 7. В писменото потвърждение по чл. 6 БНБ определя дата и час за предаване на тестовия комплект и данни за банковата сметка, по която следва да бъдат заплатени стойността на включените в тестовия комплект банкноти/разменни монети и таксата по чл. 3.

Чл. 8. (1) БНБ предава заявления тестови комплект на представител на Сервизния оператор, посочен в заявлението като лице, оторизирано да получи тестовите комплекти.

(2) Предаване-приемането на тестовия комплект се извършва в Касов център на БНБ на адрес: ул. „Михаил Тенев“ № 10, 1784 София, след заплащане стойността на включените в тестовия комплект банкноти/разменни монети и таксата по чл. 3.

(3) За предаването и приемането на тестовия комплект страните подписват протокол в два екземпляра – по един за БНБ и за Сервизния оператор.

Чл. 9. (1) Срокът на валидност на предоставяните от БНБ тестови комплекти с истински банкноти/монети е 2 години от датата на предоставянето им.

(2) За провеждане на тестове на машини след изтичане на посочения в ал. 1 срок Сервизният оператор заявява по реда на чл. 4 предоставянето на нов тестови комплект с истински банкноти/монети.

(3) Сервизният оператор не може да извършва подмяна на отделни банкноти/монети от предоставения от БНБ комплект.

Чл. 10. (1) Сервизният оператор има право да върне на БНБ предоставения му тестови комплект с истински банкноти/монети или отделни банкноти/монети от него, независимо дали е изтекъл срокът по чл. 9, ал. 1.

(2) Връщането на тестовите комплекти с истински банкноти/монети или на части от тях се извършва по реда на глава трета, раздел III от Наредба № 18.

Раздел II

ТЕСТОВИ КОМПЛЕКТИ С НЕИСТИНСКИ БАНКНОТИ/ РАЗМЕННИ МОНЕТИ

Чл. 11. БНБ не предоставя на Сервизни оператори тестови комплекти с неистински български банкноти или разменни монети.

Чл. 12 (1) За извършване на тестове на машини с неистински български банкноти или разменни монети Сервизните оператори/Оператори на машини подават до БНБ заявление за провеждане на тестове на машини по реда на глава четвърта от настоящите Общи условия.

(2) Тестовите по ал. 1 се провеждат от служители на БНБ с използване на изготвени от БНБ тестови комплекти с неистински български банкноти и/или разменни монети.

Глава трета

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА МОСТРИ НА НОВИ ЕМИСИИ БАНКНОТИ И РАЗМЕННИ МОНЕТИ

Раздел I

УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА МОСТРИ НА НОВИ ЕМИСИИ БАНКНОТИ И РАЗМЕННИ МОНЕТИ

Чл. 13. (1) За целите на настройка на използвани от банките машини за сортиране и машини за самообслужване БНБ предоставя на банки мостри на нови емисии български банкноти и разменни монети (по-надолу наричани общо „мостри“).

(2) На всяка банка се предоставят до 300 броя мостри на нови емисии български банкноти/разменни монети за срок, не по-дълъг от 90 дни.

(3) Предоставянето на мостри от всяка отделна нова емисия български банкноти/разменни монети се извършва въз основа на писмено заявление, подадено от банката до БНБ по образец – Приложение № 2.

Чл. 14. (1) БНБ извършва преглед на заявлението в срок от 5 работни дни от постъпването му и при констатирани нередовности, писмено уведомява банката като дава срок за тяхното отстраняване.

(2) При неотстраняване на нередовностите в дадения срок БНБ отказва предоставянето на мостри и писмено уведомява банката за отказа.

Чл. 15. Когато заявлението за предоставяне на мостри е надлежно попълнено, БНБ изпраща на банката писмено потвърждение за готовността да предостави заявените мостри с определен в потвърждението срок за ползване на мострите и насрочена дата за тяхното предаване.

Чл. 16. В случай, че подаденото от банката заявление е надлежно попълнено, но е посочен срок за ползване на мострите, по-дълъг от 90 дни, както и в случаите, когато БНБ не разполага с възможност да предостави мострите за заявения от банката срок, БНБ определя в потвърждението друг срок за ползване на мострите.

Раздел II

ПРЕДОСТАВЯНЕ И ВРЪЩАНЕ НА МОСТРИ

Чл. 17. (1) Предаване-приемането при предоставяне и връщане на заявените мостри се извършва от упълномощен служител на БНБ и представител на банката, посочен в заявлението като лице, оторизирано да получи и да върне мострите.

(2) Предаване-приемането на мострите се извършва в Касов център на БНБ на адрес: ул. „Михаил Тенев“ № 10, 1784 София. За предаването и приемането на мострите лицата по ал. 1 съставят и подписват протокол в два екземпляра – по един за БНБ и за банката.

(3) Предаването на мострите се извършва след подписване на протокола по ал. 2 и при условие, че са спазени изискванията на ал. 1.

Чл. 18. (1) Банката се задължава да върне предоставените ѝ мостри най-късно в последния ден на срока, определен в писменото потвърждение на БНБ. Връщането на мострите се удостоверява чрез съставяне на протокола по чл. 17, ал. 2, подписан от лицата по чл. 17, ал. 1.

(2) В случай че банка се нуждае от удължаване на срока за ползване на мострите, тя подава до БНБ ново заявление за предоставяне на мостри по реда на чл. 13.

(3) Предоставянето на мострите за новия срок се извършва чрез оформяне на протокол за връщане и протокол за ново предоставяне на мострите, подписани от лицата по чл. 17, ал. 1.

Раздел III

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА БАНКАТА И БНБ ВЪВ ВРЪЗКА С ПРЕДОСТАВЯНЕТО НА МОСТРИ

Чл. 19. След получаване на заявените мостри банката се задължава:

1. да пази предоставените ѝ мостри с грижата на добър търговец, като не допуска тяхното унищожаване, загуба или кражба;

2. в случай на загуба или кражба на предоставените мостри или на част от тях да уведоми писмено БНБ за загубата/кражбата незабавно след нейното откриване;

3. да използва мострите само за целите, за които са предоставени – настройка на оперираните от банката машини;

4. да не копира и да не разпространява публично графичното изображение на предоставените ѝ мостри и да се въздържа от всякакви други действия, които биха нарушили правата на интелектуална собственост на БНБ, свързани с предоставените мостри на банкноти/разменни монети;

5. да не предоставя мострите на други лица, освен на посочените в заявлението Сервизни оператори/Оператори на машини, и да не изнася извън територията на Европейския съюз получените мостри без изричното писмено съгласие на БНБ;

6. да организира и заплати за своя сметка получаването, транспортирането, съхранението и връщането на мострите;
7. да върне мострите в рамките на срока, за който са предоставени, а в случаите по чл. 20, ал. 2, т. 3 – преди изтичане на уговорения срок, при получено писмено искане от БНБ;
8. при невръщане на мострите в срок да заплати на БНБ неустойка в размера и в срока, предвидени в чл. 21 от настоящите Общи условия;
9. ако не е уговорено друго, да не разпространява станалите ѝ известни факти и информация, свързани с предоставените мостри и проведените тестове с тях;
10. да осигури писмено поемане от страна на Сервизните оператори/Операторите на машини на задълженията по точки 1 – 5 и точка 9 – в случаите на предоставяне на мостри на Сервизни оператори/Оператори на машини за целите на настройка на машини.

Чл. 20. (1) БНБ се задължава:

1. да предостави заявените мостри по реда и при условията на настоящите Общи условия;
2. да оказва съдействие на банката в случаите, когато е необходимо мострите да бъдат законосъобразно изнесени извън територията на страната.

(2) БНБ има право:

1. да контролира изпълнението на задълженията на банката във връзка с предоставените мостри;
2. да извършва по всяко време проверки на място при банката за наличността на предоставените мостри и за спазване на изискванията по тяхното използване и съхраняване;
3. да изиска и да получи обратно от банката предоставените мостри преди изтичане на определения с потвърждението по чл. 15 срок за ползване, в случай че:
  - а) банката не полага грижата на добър търговец при използването и съхраняването на мострите;
  - б) с действията или бездействията си банката уврежда или създава опасност от увреждане на предоставените мостри или правата на интелектуална собственост на БНБ, свързани с мострите;
  - в) БНБ установи, че мострите са предоставяни на трети лица, извън посочените в заявлението Сервизни оператори/Оператори на машини;
  - г) са допуснати други съществени нарушения от банката на определените в настоящите Общи условия задължения във връзка с предоставените мостри;
  - д) в други случаи, по решение на подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Емисионно“.
4. при невръщане на мострите в договорения срок:
  - а) да получи неустойката по чл. 21, а при неплащане на същата в срок от страна на банката – да събере сумата на неустойката от сметките на банката при БНБ, без да отправя допълнително предупреждение за събирането на сумата;
  - б) да уведоми, в съответствие с разпоредбите на Наказателно-процесуалния кодекс, органите на досъдебното производство за предприемане на действия по издирване на мострите и за образуване на наказателно производство.

Раздел IV

ОТГОВОРНОСТ

Чл. 21. (1) При невръщане на мострите в срока, посочен в писменото потвърждение на БНБ, а в случаите по чл. 20, ал. 2, т. 3 – в писменото искане на БНБ за предсрочно връщане на мострите, банката се задължава да заплати на БНБ неустойка в размер на 10 000 лева за всяка невърнатата мостра, независимо от броя и вида (номиналната стойност) на невърнатите мостри.

(2) Неустойката по ал. 1 е дължима от банката и в случаите, когато невръщането на мострите се дължи на изгубване или унищожаване по вина на Сервизен оператор/Оператор на машини, посочен в заявлението за предоставяне на мостри.

(3) Банката се задължава да заплати неустойката по ал. 1 в срок от 5 работни дни от получаване на писмената покана от БНБ за заплащането ѝ.

(4) С подаване на заявлението за предоставяне на мостри банката дава изричното си съгласие при неплащане на неустойката в посочения в ал. 3 срок БНБ да събере сумата на неустойката от сметка на банката при БНБ, без да отправя допълнително предупреждение за събирането на сумата.

Глава четвърта ТЕСТОВЕ НА

МАШИНИ ЗА СОРТИРАНЕ И МАШИНИ ЗА САМООБСЛУЖВАНЕ

Раздел I

ВИДОВЕ ТЕСТОВЕ НА МАШИНИ ЗА СОРТИРАНЕ И МАШИНИ ЗА САМООБСЛУЖВАНЕ

Чл. 22. По реда на настоящите Общи условия БНБ извършва следните видове тестове на машини за сортиране и машини за самообслужване в зависимост от целта на изпитване на машините:

1. встъпителен тест;
2. контролен тест.

Чл. 23. (1) С встъпителен тест се установява способността на нов тип/модел машина да категоризира българските банкноти/разменни монети съгласно изискванията на Наредба № 18 и стандартите на БНБ за разпознаване и за годност на български банкноти и разменни монети.

(2) Встъпителен тест се извършва на определен от БНБ брой машини от новия тип/модел.

(3) Встъпителният тест се извършва след проверка и оценка по техническа документация на функционалните възможности на типа и модела машина и включва:

- а) провеждане на тест за разпознаване;
- б) провеждане на тест за сортиране.

Чл. 24. (1) С контролен тест се извършва проверка на способността на машина в хода на експлоатацията ѝ да категоризира българските банкноти/разменни монети съгласно изискванията на Наредба № 18 и стандартите на БНБ за разпознаване и за годност на български банкноти и разменни монети;

(2) Контролен тест се извършва:

а) по решение на БНБ – по всяко време в хода на експлоатацията на инсталирана машина – чрез провеждане на тест за разпознаване и тест за сортиране на български банкноти/разменни монети;

б) по искане на Сервизен оператор/Оператор на машини – след всяко актуализиране от БНБ на тестовите комплекти с истински банкноти/монети – чрез тест за сортиране на истински български банкноти/разменни монети;

в) по искане на Сервизен оператор – след актуализиране от БНБ на тестовите комплекти с неистински банкноти/разменни монети – чрез тест за разпознаване на български банкноти/разменни монети.

Раздел II

ЗАЯВЯВАНЕ НА ТЕСТОВЕ

Чл. 25. (1) За провеждане на тестове Сервизният оператор/Операторът на машини подава до БНБ писмено заявление за извършване на встъпителен/контролен тест по образец – Приложение № 3 (за встъпителен тест), Приложение № 4 (за повторен встъпителен тест) или Приложение № 5 (за контролен тест).

(2) При заявяване на встъпителен тест към заявлението по ал. 1 се прилагат пълната техническа документация на машините, предмет на тестване, в т.ч. ръководство за експлоатация, указания за ремонт и почистване и друга документация, когато такава е налице, и документ,

удостоверяващ правото на заявителя да представлява производителя на машината на територията на Република България. Техническата документация се представя в оригиналната версия на производителя заедно с превод на български език, извършен от преводач, вписан в списъка на преводачите към Министерството на външните работи.

Чл. 26. (1) В срок от 20 работни дни от постъпване на заявлението по чл. 25, ал. 1, а в случаите на заявяване на встъпителен тест – и на приложенията по чл. 25, ал. 2, БНБ извършва преглед на заявлението и представената документация, като при необходимост може да изиска допълнителна техническа документация или информация за машините.

(2) БНБ разглежда заявленията за извършване на тестове по реда на тяхното постъпване.

(3) Когато заявлението за провеждане на тестове отговаря на изискванията на настоящите Общи условия, към него е приложена пълната техническа документация и от прегледа на същата се установи, че машината подлежи на тестване в съответствие с изискванията на Наредба № 18, БНБ изпраща на заявителя писмено потвърждение („потвърждение“) за готовността да проведе заявените тестове с определени в потвърждението дата и място за провеждане на тестовете.

(4) В случай, че при прегледа на техническата документация се установи, че машината не отговаря на изискванията на Наредба № 18 и/или заявителят не представи изискваната от БНБ допълнителна документация или информация, БНБ отказва извършването на заявените тестове и връща на заявителя пълния комплект получена документация.

Раздел III

ПРОВЕЖДАНЕ НА ТЕСТОВЕ

И ПУБЛИКУВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ТЯХ

Чл. 27. (1) Провеждането на встъпителните тестове и контролните тестове по чл. 24, ал. 2 се извършва от служители на БНБ, определени с писмена заповед на главния касиер на БНБ, и с участието на представител на Сервизния оператор/Оператора на машини, определен в заявлението по чл. 25, ал. 1.

(2) Встъпителните тестове се провеждат в Касов център на БНБ на адрес: ул. „Михаил Тенев“ № 10, 1784 София, или на друго място, определено от страните в заявлението за провеждане на тестовете и в потвърждението на БНБ. Контролните тестове се провеждат на мястото на инсталация на машините.

(3) За резултатите от проведените тестове се съставя протокол, който се подписва от лицата по ал. 1.

Чл. 28. (1) Преди извършване на заявените тестове Сервизният оператор/Операторът на машини поставя върху всяка машина информационен етикет, съдържащ най-малко следните данни: наименование на машината, модел, наименование на използвания софтуер и неговата версия, вид на използвания/те сензор/и.

(2) По преценка на заявителя в информационния етикет по ал. 1 може да се включи и друга информация, при условие, че същата не противоречи на данните по ал. 1.

(3) Сервизният оператор/Операторът на машини, заявил тестването, няма право да поставя върху машините емблемата на БНБ или други знаци, обозначаващи по какъвто и да е начин Българската народна банка, без предварителното писмено съгласие на БНБ.

Чл. 29. В срок до един месец от успешното провеждане на встъпителен тест на нов тип/модел машина за сортиране или машина за самообслужване, респ. от успешното провеждане на контролен тест за настройка на машини след актуализиране на тестови комплект, БНБ публикува на интернет страницата си www.bnb.bg информация за успешно проведен тест на машина, съдържащ най-малко следната информация:

1. тип и модел на машината;
2. идентификация на използвания хардуер, софтуер и версия на софтуера;
3. наличие на оборудване за разпознаване и за сортиране по годност;
4. вид обработвани банкноти/разменни монети (по номинална стойност) и техните емисии;

5. данни за производителя, респ. оторизирания представител за територията на България, на производителя на машината;
6. версия на използваните тестови комплекти при извършване на теста;
7. датата и вида на последния проведен тест на типа/модела машина.
8. Сервизния оператор за съответния модел машина.

Чл. 30. БНБ и Сервизният оператор/Операторът на машини, заявил тестването, приемат и се съгласяват, че информацията за резултатите от извършените тестове няма да се счита за конфиденциална и Сервизният оператор/Операторът на машини има право:

а) да съобщава/да се позовава на резултатите от извършените тестове, без да променя тяхното съдържание, и по начин, предпазващ от заблуждение относно изхода от проведените тестове;

б) да постави връзка на своята интернет страница към интернет страницата на БНБ, на която са публикувани резултатите от извършените тестове.

Чл. 31. (1) При неуспешно приключване на контролни тестове на три или повече машини за сортиране/самообслужване от определен модел с идентичен хардуер и софтуер, обслужвани от един и същи Сервизен оператор, БНБ поставя под наблюдение машините от този модел при същия сервизен оператор за срок не по-дълъг от три месеца. Поставянето под наблюдение се обявява в списъка по чл. 43, ал. 1 от Наредба № 18.

(2) Сервизният оператор/Операторът на машини, заявил тестването на машините, поставени под наблюдение, заявява пред БНБ извършването на повторен контролен тест на тези машини в срока по ал. 1.

(3) Българската народна банка заличава от списъка, публикуван на интернет страницата ѝ, модела машина за сортиране/самообслужване, обслужван от Сервизния оператор по ал. 1, ако поставените машини под наблюдение не преминат успешно повторен контролен тест в определения по ал. 1 срок.

(4) При неуспешно приключване на тест Сервизният оператор, заявил тестването, се задължава незабавно да уведоми обслужваните от него клиенти – Оператори на машини – за неуспешните тестове на конкретен тип/модел машини, респ. за необходимостта от тяхното пренастройване.

Чл. 32. (1) БНБ информира Операторите на машини и Сервизните оператори, подали заявление за провеждане на тестове по настоящите Общи условия:

а) при констатиране на нов, потенциално опасен за паричното обращение, тип неистинска банкнота/разменна монета;

б) при пускане в обращение на нова емисия банкнота/разменна монета;

в) при актуализиране на тестови комплекти.

(2) В случаите по ал. 1 БНБ може да определи конкретен срок, в който Сервизните оператори/Операторите на машини следва да предприемат действия по пренастройка на обслужваните/оперираните от тях машини.

Чл. 33. При получаване на информация по чл. 32, ал. 1 Сервизният оператор се задължава незабавно да информира обслужваните от него Оператори на машини, че използваните от тях машини следва да бъдат адаптирани и:

а) в случаите по чл. 32, ал. 1, б. „а“ – да подаде заявление до БНБ за провеждане на контролен тест по чл. 24, ал. 2, буква „в“ по образец – Приложение № 5. В такива случаи се прилагат съответно раздел II и раздел III.

б) в случаите по чл. 32, ал. 1, букви „б“ и „в“ – да извърши настройка на поддържаните от него машини във възможно най-кратък срок, не по-дълъг от 3 месеца.

Раздел IV

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА БНБ И СЕРВИЗНИЯ ОПЕРАТОР/ОПЕРАТОРА НА МАШИНИ ВЪВ ВРЪЗКА С ПРОВЕЖДАНЕ НА ТЕСТОВЕ

Чл. 34. (1) Българската народна банка има право да извършва по всяко време контрол по изпълнение задълженията на Сервизния оператор/Оператора на машини, подали заявление за

провеждане на тестове по настоящите Общи условия. Контролът се извършва от служители на БНБ, определени със заповед на главния касиер на БНБ.

(2) Контролът по ал. 1 може да се извършва чрез проверка на документи, включително на електронен носител, проверка на техническите показатели на машините и обозначената информация върху тях, както и чрез провеждане на контролни тестове по реда на чл. 24, ал. 2, б. „а“.

(3) Сервизният оператор/Операторът на машини се задължава да оказва пълно съдействие на представителите на БНБ при осъществяване на контрола по алинеи 1 и 2.

Раздел V

ПРАВА НА ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ

Чл. 35. С подписване на заявление за провеждане на тестове Сервизният оператор/Операторът на машини:

1. декларира, че има право да използва машините, в т.ч. обектите на интелектуална собственост, инкорпорирани в тях, за целите на осъществяване на търговската си дейност;
2. декларира, че е оправомощен да предоставя на трети лица, в т.ч. на БНБ, правото да провежда тестове на машините и да публикува резултатите от тях;
3. оправомощава БНБ да извършва тестове на поддържаните/използваните от него машини и да публикува резултатите от тях при условията и по реда на глава четвърта, раздел I и III от настоящите Общи условия;
4. приема да обезщети БНБ за пълния размер на претърпените вреди, в т.ч. имуществени и неимуществени вреди, включително съдебни разноски, в случай, че извършването от БНБ на тестове и/или публикуването на резултатите от тях доведе до нарушаване от страна на БНБ на права на трети лица върху обекти на интелектуална собственост, свързани с машините или инкорпорирани в тях.

Чл. 36. БНБ се задължава да използва предоставената от Сервизния оператор/Оператора на машини документация и информация, свързана с машините, и да упражнява правата по чл. 35, т. 3 само за целите на извършване на тестове на машините и за публикуване на резултатите от тях.

Раздел VI

ДЕКЛАРАЦИИ И ОТГОВОРНОСТ

Чл. 37. Сервизният оператор/Операторът на машини декларира и гарантира, че:

1. информацията, предоставена от него на БНБ за целите на извършване на тестовете, е пълна и вярна;
2. машините, които ще експлоатира и/или разпространява на територията на Република България, в т.ч. чрез продажба, наем или на друго основание, ще са с технически характеристики, функции и настройки, идентични с тези на машините, преминали успешно встъпителен тест, и че същите ще бъдат годни за качествено извършване на операциите с банкноти и разменни монети, за които са били тествани;
3. приема и се съгласява да носи пълна отговорност, вкл. пред трети лица, за всички последици от функционирането на машините по начин, различен от установения при извършване на встъпителния/контролния тест на съответния тип/модел машина, както и за последиците от ненавременното адаптиране по негова вина на машините при пускане в обращение на нови емисии банкноти/разменни монети, респ. при промени в техническите спецификации, допуските, дизайна и защитните елементи на банкнотите/разменните монети в обращение, след датата на пускане в обращение на новите емисии банкноти/разменни монети, съответно след датата на официалното обявление от БНБ за извършените промени в посочените по-горе параметри на банкнотите или разменните монети.

Чл. 38. (1) БНБ не носи отговорност за вреди, претърпени от Сервизния оператор/Оператора на машини или от трети лица, настъпили в резултат на действия или бездействия на Сервизния оператор, респ. Оператора на машини, свързани с разпространението, техническата поддръжка или експлоатацията на машините, както и за задължения, поети от Сервизния оператор/Оператора на машини по отношение на негови клиенти или други трети лица по повод разпространението, поддръжката и експлоатацията на машините, в т.ч. във връзка с извършените тестове и публикуваната информация за тях.

(2) БНБ не носи отговорност за вреди, претърпени от Сервизния оператор/Оператора на машини при или по повод проведени тестове на машини или публикувани резултати от тях, при условие, че тестовете са проведени и резултатите са публикувани при спазване на условията и реда, предвидени в настоящите Общи условия.

(3) Сервизният оператор/Операторът на машини носи пълна отговорност за техническото състояние на тестваните машини, включително за отклоненията в нормалното им функциониране.

Раздел VII

РАЗХОДИ

Чл. 39. (1) Всички разходи по извършване на контролните тестове по чл. 24, ал. 2, буква „б“ са за сметка на Сервизния оператор/Оператора на машини.

(2) Разходите по извършване на контролните тестове по чл. 24, ал. 2, буква „а“ и буква „в“ са за сметка на БНБ.

(3) За първоначално извършване на встъпителни тестове Сервизният оператор/Операторът на машини, заявил тестването, не заплаща такси и разноски на БНБ. При неуспешно приключване на встъпителни тестове и необходимост от извършване на повторни такива Сервизният оператор/Операторът на машини подава писмено заявление за повторен встъпителен тест (Приложение № 4) и заплаща на БНБ такса за повторен встъпителен тест в размер, съгласно Тарифата.

(4) Дължимите от Сервизния оператор/Оператора на машини суми се заплащат по посочена от БНБ банкова сметка в срок от 5 работни дни от датата на получаване на издадена от БНБ фактура за съответното плащане. Дължимите такси за заявени повторни встъпителни тестове се заплащат не по-късно от 3 работни дни преди определената дата за извършване на тестовете.

Чл. 40. БНБ не носи отговорност за разходите, извършени от Сервизния оператор/Оператора на машини по повод настройката и тестването на поддържаните/използваните от последния машини, както и за разходи, произтичащи от предявени към Сервизния оператор/Оператора на машини претенции от негови клиенти или други трети лица, свързани с използването и функционирането на машините.

Глава пета

КОНФИДЕНЦИАЛНА ИНФОРМАЦИЯ

Чл. 41. БНБ и Сервизният оператор/Операторът на машини/банката (наричани общо „страните“) се съгласяват да не разпространяват поверителна информация, станала им известна при или по повод прилагането на настоящите Общи условия („конфиденциална информация“).

Чл. 42. (1) За конфиденциална по смисъла на настоящите Общи условия ще се счита всяка информация, разменена между страните, независимо от начина на нейното предоставяне, в т.ч. на хартиен, електронен или друг носител, включително:

1. всяка информация, свързана с техническите характеристики на банкнотите и разменните монети, която не представлява класифицирана информация по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация, и не е оповестена публично от БНБ;

2. информацията, предоставена на БНБ от Сервизния оператор/Оператора на машини/банката, представляваща негова/нейна корпоративна или търговска тайна;

3. информацията, свързана с тестовете на машини, писмено оценена от БНБ и/или Сервизния оператор/Оператора на машини като поверителна;

4. данните, свързани с резултати от тестове, които не са предмет на публикуване, съгласно чл. 29 от настоящите Общи условия;

5. други данни и информация, писмено обозначени от БНБ и/или Сервизния оператор/Оператора на машини/банката като конфиденциални.

(2) Няма да се счита за конфиденциална информацията, която:

1. е станала публично известна не по вина на страната, която е получила информацията („получаващата страна“);

2. е законно разкрита на получаващата страна от трето лице без забрана за нейното разгласяване;

3. БНБ е публикувала относно дизайна, техническите характеристики и защитните елементи на банкнотите и разменните монети, предназначена за тяхното разпознаване от широката публика;

4. получаващата страна по силата на нормативна разпоредба или по разпореждане на оправомощен орган е задължена да разкрие; в последния случай получаващата страна се задължава писмено да уведоми за това задължение страната, предоставила информацията („разкриващата страна“) и да окаже всяко необходимо съдействие на разкриващата страна за ограничаване кръга на получателите и нежеланите последици от това разкриване.

Чл. 43. Получаващата страна се задължава:

1. да не разпространява и да пази от неоторизиран достъп конфиденциалната информация, получена при или по повод изпълнение на задълженията по настоящите Общи условия;

2. да използва получената конфиденциална информация само за целите на изпълнение на настоящите Общи условия и да не използва същата за собствени цели или в интерес на трети лица;

3. да предостави достъп до конфиденциалната информация само на тези свои служители, представители и контрагенти, на които информацията е необходима за ефективното изпълнение на задълженията на получаващата страна по настоящите Общи условия;

4. да предприеме всички необходими мерки за опазване от страна на своите служители, представители и контрагенти на станалата им известна конфиденциална информация, вкл. чрез осигуряване поемането на писмено задължение от страна на последните за неразпространяване на станалата им известна конфиденциална информация;

5. да уведоми разкриващата страна за всяко неправомерно разгласяване на конфиденциална информация във възможно най-кратък срок след узнаване за разгласяването.

Чл. 44. (1) С подаване на заявление за провеждане на тестове на машини Сервизният оператор/Операторът на машини дава съгласието си БНБ да използва предоставената от него информация относно функционирането на машините за целите на усъвършенстване на техническите характеристики и защитните елементи на банкнотите и разменните монети, вкл. за въвеждане на нови защитни елементи, както и за ефективното прилагане на мерките срещу изпирането на пари.

(2) БНБ се задължава да уведоми Сервизния оператор/Оператора на машини при всеки случай на упражняване на правото по ал. 1.

Чл. 45. Сервизният оператор/Операторът на машини/банката изрично потвърждава и се съгласява, че:

1. ще използва предоставената от БНБ конфиденциална информация само за целите на извършване на необходимите настройки на машините;

2. при необходимост от разкриване на конфиденциална информация на трети лица ще предоставя такава само при получено изрично писмено съгласие от БНБ за всеки отделен случай.

Глава шеста ЗАЩИТА НА ЛИЧНИ ДАННИ

Чл. 46. (1) В качеството си на администратор на лични данни БНБ обработва личните данни на физически лица в съответствие с българското законодателство и законодателството на Европейския съюз, в т.ч. при спазване изискванията на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни (Общ регламент относно защитата на данните, „ОРЗД“).

(2) Личните данни на физическите лица, оправомощени да представляват Сервизния оператор/Оператора на машини/банката във връзка с прилагането на настоящите Общи условия, се обработват от БНБ при спазване на приложимите разпоредби на Закона за защита на личните данни и ОРЗД, при наличие на поне едно от основанията, предвидени в чл. 6, параграф 1 от ОРЗД. Данните се съхраняват за срок от:

а) 6 месеца, считано от подписване на протокола за предаване на тестови комплект с истински банкноти/монети по чл. 8, ал. 3;

б) 3 месеца, считано от подписване на протокола за връщане на мостри на нови емисии банкноти/монети по чл. 17, ал. 2, респ. от заплащането/събирането на неустойката при невръщане на предоставени мостри;

в) 5 години, считано от подписване на протокола за проведен тест на машини по чл. 27, ал. 3.

(3) След изтичане на посочените в ал. 2 срокове данните се заличават.

Глава седма ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ *Раздел I* КОРЕСПОНДЕНЦИЯ

Чл. 47. (1) Кореспонденцията между страните се води на български език в писмена форма, на следните адреси:

а) за Сервизния оператор/Оператора на машини/банката – на адреса, посочен в съответното заявление;

б) за БНБ – на адрес: Касов център на БНБ, ул. „Михаил Тенев“ № 10, 1784 София.

(2) При промяна в адреса на управление, адрес на електронна поща или други данни, посочени в заявлението, Сервизният оператор/Операторът на машини/банката се задължава да уведоми БНБ в 7-дневен срок от промяната. При неизпълнение на горното задължение всички уведомления, покани и съобщения, изпратени от БНБ до лицето, оправомощено да представлява Сервизния оператор/Оператора на машини/банката, на последния посочен в заявлението адрес и/или електронна поща, ще се считат за връчени.

Раздел II ПРОМЕНИ В ОБЩИТЕ УСЛОВИЯ

Чл. 48. (1) БНБ има право да променя едностранно настоящите Общи условия. Промените влизат в сила 10 работни дни след датата на публикуването им на интернет страницата на БНБ www.bnb.bg.

(2) При несъгласие с промените в Общите условия Сервизният оператор/Операторът на машини/банката има право да се откаже едностранно от ползването на заявени услуги без предизвестие и без да заплаща на БНБ каквито и да било неустойки във връзка с отказа си.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на настоящите Общи условия посочените по-долу понятия имат следното значение:

а) „банка“, „доставчик на услуги“, „машина за сортиране“, „машина за самообслужване“, „негодна банкнота/монета“, „повредена банкнота/ монета“, „неистинска банкнота/монета“ имат значението, определено за тях в Наредба № 18 на БНБ за контрол върху качеството на банкнотите и монетите в наличнопаричното обращение;

б) „Сервизен оператор“ е търговец – физическо или юридическо лице, осъществяващ по занятие дейност по техническа поддръжка на машини за сортиране или машини за самообслужване;

в) „Оператор на машини“ е банка или доставчик на услуги, предоставящ/а услуги посредством машини за сортиране и/или машини за самообслужване;

г) „тест за разпознаване“ е тест за оценяване способността на машините да разпознават истинските от неистинските български банкноти и/или разменни монети, в съответствие с разпоредбите на Наредба № 18 и стандартите на БНБ за разпознаване на български банкноти и разменни монети; тестът се провежда чрез еднократно пускане за обработка през машините на актуален тестови комплект от неистински банкноти и/или разменни монети във всички позиции, които машините могат да обработват;

д) „тест за сортиране“ е тест за оценяване способността на машините да отделят годните от негодните български банкноти и/или разменни монети, в съответствие с разпоредбите на Наредба № 18 и стандартите на БНБ за годност на български банкноти и разменни монети; тестът се провежда чрез еднократно пускане за обработка през машините на актуален тестови комплект от истински годни и негодни банкноти и /или разменни монети във всички позиции, които машините могат да обработват;

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Договорите за предоставяне на тестови комплекти и за провеждане на тестове на машини, сключени между БНБ и Сервизните оператори/Операторите на машини преди влизане в сила на настоящите Общи условия, остават в сила и се изпълняват по предвидения в тях ред до приключване на заявените тестове, респ. до връщане на предоставените от БНБ тестови комплекти.

§ 3. Настоящите Общи условия са приети с Решение № 331 от 3 октомври 2019 г. на Управителния съвет на БНБ и влизат в сила от 7 октомври 2019 г.

До
Главния касиер на БНБ
ул. „Михаил Тенев“ № 10
1784 София

Заявление

за предоставяне на тестови комплект с истински банкноти/монети

1. Заявител (Сервизен оператор): ЕИК .....
- .....
- Седалище и адрес на управление .....
- Адрес за кореспонденция.....
- Ел. поща: ....., тел. ....
- Представявано от .....
- в качеството си на .....
- Лице, оторизирано да получи тестовия комплект от името на Сервизния оператор:
.....тел.....
2. Желая да ни бъде предоставен тестови комплект с истински годни и негодни:
- български банкноти   български разменни монети

за целите на провеждане на настройки и тестове на машини за сортиране/машини за самообслужване.

Декларации

С подписване на Заявлението за предоставяне на тестови комплект с истински банкноти/монети („заявлението“) потвърждаваме, че:

1. сме запознати с Общите условия на БНБ за предоставяне на тестови комплекти и мостри на банкноти и разменни монети и за провеждане на тестове на машини за сортиране и машини за самообслужване („Общите условия“) и приемаме да ги спазваме в отношенията ни с БНБ по повод предоставяне на заявените тестови комплекти с истински банкноти/монети;
2. приемаме да осигурим получаване на заявения тестови комплект в Касов център на БНБ на адрес: ул. „Михаил Тенев“ № 10, 1784 София, на датата, която ще бъде определена от БНБ в писменото потвърждение за предоставяне на тестовия комплект.

Дата: _____

Заявител: _____

До
Подуправителя на БНБ,
ръководещ управление „Емисионно“
пл. „Княз Александър I“ № 1
1000 София

**Заявление
за предоставяне на мостри на нови емисии български
банкноти/разменни монети**

1. Заявител (банка): ЕИК .....

.....

Седалище и адрес на управление .....

Адрес за кореспонденция.....

Ел. поща: ....., тел. ....

Представявана от .....

в качеството им на .....

Лице, оторизирано да представлява банката при получаване и връщане на заявените мостри:

.....

(трите имена и длъжност на служител на банката, упълномощен да получи/върне мострите)

Ел. поща: ....., тел. ....

2. Желая да ни бъдат предоставени за срок от ..... дни мостри на:

банкноти от ..... лева, емисия ..... Г.

разменни монети от ..... лева/стотинки, емисия ..... Г.

3. Заявяваме, че за целите на настройка на машини за сортиране/машини за самообслужване ще предоставяме заявените мостри на следните Сервизни оператори/Оператори на машини:

..... ЕИК .....

..... ЕИК .....

Декларации

С подписване на Заявлението за предоставяне на мостри на нови емисии български банкноти/разменни монети („заявлението“) потвърждаваме, че:

1. сме запознати с Общите условия на БНБ за предоставяне на тестови комплекти и мостри на банкноти и разменни монети и за провеждане на тестове на машини за сортиране и машини за самообслужване („Общите условия“) и приемаме да ги спазваме в отношенията на банката с БНБ по повод ползване на предоставените от БНБ мостри на банкноти/разменни монети;

2. приемаме да осигурим получаване на мострите в Касов център на БНБ на адрес: ул. „Михаил Тенев“ № 10, 1784 София, на датата, която ще бъде определена от БНБ в писменото потвърждение за предоставяне на мострите;

3. приемаме да носим отговорността по чл. 21 от Общите условия и даваме съгласието си при неплащане на дължимата съгласно чл. 21 и Тарифата неустойка в посочения в Общите условия срок БНБ да събере сумата на неустойката от всички сметки на банката при БНБ.

Дата: _____

Заявител: _____

До
Главния касиер на БНБ
ул. „Михаил Тенев“ № 10
1784 София

Заявление

за въстпителни тестове на машини за сортиране/машини за самообслужване

1. Заявител (Сервизен оператор/Оператор на машини): ЕИК .....

Седалище и адрес на управление .....

Адрес за кореспонденция.....

Ел. поща: ....., тел. ....

Представявано от .....

в качеството си на .....

Лице, оторизирано да представлява Сервизния оператор/Оператора на машини по време и във връзка с провеждане на тестовете:

.....

(трите имена и длъжност на служител на заявителя)

Ел. поща: ....., тел. ....

2. Заявяваме провеждане на въстпителен/ни тест/ове на машините със спецификация, съгласно приложения опис.

3. Прилагаме пълен комплект на техническата документация на машините по т. 2.

Декларации

С подписване на Заявлението за въстпителни тестове на машини за сортиране/машини за самообслужване („заявлението“) потвърждаваме, че:

1. сме запознати с Общите условия на БНБ за предоставяне на тестови комплекти и мостри на банкноти и разменни монети и за провеждане на тестове на машини за сортиране и машини за самообслужване („Общите условия“) и приемаме да ги спазваме в отношенията ни с БНБ по повод извършване на заявените от нас тестове на машини за сортиране/машини за самообслужване;

2. потвърждаваме декларациите по чл. 35 и чл. 37 от Общите условия;

3. приемаме тестовете по т. 2 от заявлението да бъдат извършени в Касов център на БНБ, на адрес: ул. „Михаил Тенев“ № 10, 1784 София, на дата и с начален час, които ще бъдат определени от БНБ в писменото потвърждение за провеждане на тестовете;

Дата: _____

Заявител: _____

До
Главния касиер на БНБ
ул. „Михаил Тенев“ № 10
1784 София

Заявление **за повторни встъпителни тестове на машини за** **сортиране/машини за самообслужване**

1. Заявител (Сервизен оператор/Оператор на машини): ЕИК .....

Седалище и адрес на управление .....

Адрес за кореспонденция.....

Ел. поща: ....., тел. ....

Представявано от .....

в качеството си на .....

Лице, оторизирано да представлява Сервизния оператор/Оператора на машини по време и във връзка с провеждане на тестовете:

.....

(трите имена и длъжност на служител на заявителя)

Ел. поща: ....., тел. ....

2. Заявяваме провеждане на повторен/повторни встъпителен/ни тест/ове на машините със спецификация, съгласно приложения опис.

3. Прилагаме пълен комплект на техническата документация на машините по т. 2.

Декларации

С подписване на Заявлението за повторни встъпителни тестове на машини за сортиране/машини за самообслужване („заявлението“) потвърждаваме, че:

1. сме запознати с Общите условия на БНБ за предоставяне на тестови комплекти и мостри на банкноти и разменни монети и за провеждане на тестове на машини за сортиране и машини за самообслужване („Общите условия“) и приемаме да ги спазваме в отношенията ни с БНБ по повод извършване на заявените от нас тестове на машини за сортиране/машини за самообслужване;

2. потвърждаваме декларациите по чл. 35 и чл. 37 от Общите условия;

3. приемаме тестовете по т. 2 от заявлението да бъдат извършени в Касов център на БНБ, на адрес: ул. „Михаил Тенев“ № 10, 1784 София, на дата и с начален час, които ще бъдат определени от БНБ в писменото потвърждение за провеждане на тестовете;

4. приемаме да заплатим дължимата такса и разходите за провеждане на тестовете, предвидени в глава четвърта, раздел VII, в срока по чл. 39 от Общите условия.

Дата: _____

Заявител: _____

До
Главния касиер на БНБ
ул. „Михаил Тенев“ № 10
1784 София

Заявление **за контролни тестове на машини за сортиране/машини за** **самообслужване**

1. Заявител (Сервизен оператор/Оператор на машини): ЕИК .....

.....
Седалище и адрес на управление .....

Адрес за кореспонденция.....

Ел. поща: ....., тел. ....

Представявано от .....

в качеството си на .....

Лице, оторизирано да представлява Сервизния оператор/Оператора на машини по време и във връзка с провеждане на тестовете:

.....
(трите имена и длъжност на служител на заявителя)

Ел. поща: ....., тел. ....

2. Заявяваме провеждане на контролен/ни тест/ове на машините със спецификация, съгласно приложения опис.

Декларации

С подписване на Заявлението за контролни тестове на машини за сортиране/машини за самообслужване („заявлението“) потвърждаваме, че:

1. сме запознати с Общите условия на БНБ за предоставяне на тестови комплекти и мостри на банкноти и разменни монети и за провеждане на тестове на машини за сортиране и машини за самообслужване („Общите условия“) и приемаме да ги спазваме в отношенията ни с БНБ по повод извършване на заявените от нас тестове на машини за сортиране/машини за самообслужване;

2. потвърждаваме декларациите по чл. 35 и чл. 37 от Общите условия;

3. приемаме тестовете по т. 2 от заявлението да бъдат извършени на дата и с начален час, които ще бъдат определени от БНБ в писменото потвърждение за провеждане на тестовете.

Дата: _____

Заявител: _____